

I samsvar med 453/2010 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til bare nummerbetegnelse)

Utgitt 2014-03-03

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn Presto AFFF 3%

Leverandørens produktnummer i40380

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder Brannsløkkingsmiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma Presto Brandsikkerhet AB
Värmbolsvägen 2
Box 315
SE-64123 KATRINEHOLM
Sverige
+46 150-76000
info@presto.se

Telefon

E-Post

Opprinnelig framstiller av dette produktet

Fabrik chemischer Präparate von Dr. R. Sthamer GmbH & Co. KG, Liebigstraße 5,
DE-D-22113 Hamburg, Tyskland

Offisiell norsk oversettelse av forordning 453/2010 foreligger ikke til dags dato. Ifølge melding fra Klima- og forurensningsdirektoratets REACH-hjelp benyttes overskrifter og underoverskrifter fra svensk utgave (markert med *). Endringer gjøres ved første oppdatering etter at offisiell norsk oversettelse foreligger.

1.4. Nødtelefonnummer

I nødsfall, kontakt giftinformasjon: 22 59 13 00; Medisinsk nødhjelp: tel 113; brann: 110; Politi: 112

Ikke akutt giftinformasjon: <http://helsenorge.no/Helseogsunnhet/Giftinformasjon/Sider/default.aspx>

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering etter 1272/2008

Øyeirritasjon (Kategori 2)

Klassifisering etter 1999/45/EG

irriterende; Xi; R36.

2.2. Merkingselementer

Etikettinformasjon enligt 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Advarsel

Faresetninger

H319

Gir alvorlig øyeirritasjon

Sikkerhetssetninger

P280

Benytt vernebriller

P305+P351+P338

VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen

Etikettinformasjon enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andre farer

Ikke aktuelt.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Dette produktet består av en homogen vannløsning.

3.2. Stoffblandinger

Merk at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når de blandes eller spes ut, se Avsnitt 16d.

ETYLENGLYKOL			
CAS-Nr	107-21-1	Acute Tox 4oral, STOT RE 2; H302, H373	<= 10%
EG-nummer	203-473-3	Xn; R22	
Indeksnummer	603-027-00-1		
DECYLSULFAT			
CAS-Nr	142-87-0	Acute Tox 4oral, Skin Irrit 2, Eye Dam 1; H302, H315, H318	<= 5%
EG-nummer	205-568-5	Xi; R38 R41	
OKTYLSULFAT			
CAS-Nr	142-31-4	Acute Tox 4, Skin Irrit 2, Eye Dam 1; H312, H315, H318	<= 5%
EG-nummer	205-535-5	Xi; R38 R41	
FLUOROTENSID			
CAS-Nr	161278-39-3	- ; R52/53	<= 5%

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b. Inneholder også komponent(er) som ikke er merkingspliktig(e).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**Generelt**

Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Ved innånding

Kontakt lege (Giftinformasjon nødtel 112) selv uten merkbare symptomer.

Ved øyekontakt

Skyll øyeblikkelig med temperert vann 15 -20 min. med helt åpne øyne. Transporter den skadede til sykehus med en gang.

Ta bort faste partikler.

Ved hudkontakt

Vask med rikelig med vann og kontakt lege.

Ta av forurensede klær.

Ved svelging

Skyll først munnen nøye med mye vann men SVELG IKKE; Drikk minst en halv liter vann og kontakt lege. IKKE brekninger.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Risiko for aspirasjon med kjemisk lungebetennelse som konsekvens.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ikke aktuelt.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Ikke aktuelt: Produktet er et brannslukkingsmiddel.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ikke aktuelt

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer ved brann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Ved utslipp i råvann eller drikkevann, ta umiddelbart kontakt med redningsvesenet, telefon 22 591300.

Unnvik inhalering samt kontakt med hud og øyne.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til jord, vann eller luft.

Forhindre utslipp til kloakksystemet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Oppsamles forsiktig og transporteres siden til søppelhånderings-anleggning.

Rester etter sanering er farlig avfall. Kontakt kommunens sanitære tjeneste for detaljer. Vis dette sikkerhetsdatablad.

6.4. Henvvisning til andre avsnitt

Ikke aktuelt

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå utslipp, samt kontakt med hud og øyne.

Produktet ska oppbevares slik at risiko for menneskers helse eller miljøet forhindres. Unngå kontakt med mennesker og dyr og slipp ikke produktet i følsom miljø.

Hold dette produktet separert fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Spis, drikk og røyk ikke i rommet der dette produktet håndteres.

Oppbevares på et godt ventilert sted.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Lagres ikke over normal romtemperatur.

Nøddusj og øyneskylling skal finnes på arbeidsplassen.

Tanker av høyverdig stål, glassfiberforsterket polyester eller polyetylen er egnet materiale for lagring.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ikke aktuelt.

AVSNITT 8:

EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier, Norge

ETYLENGLYKOL

Nivågrenseverdi 20 ppm / 52 mg/m³ Korttidsgrenseverdi 40 ppm / 104 mg/m³

Andre ingredienser (se avsnitt 3) savner hygieniske grenseverdier.

8.2. Eksponeringskontroll

For forebygging av yrkesrisiko må ta hensyn til helsefarene (se punkt 2 og 10) med dette produktet i samsvar med EØS-direktiv 89/391 og 98/24 og nasjonal arbeidslovgivning.

Øyebeskyttelse bør anvendes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

For begrensning av miljøeksponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: væske
	Farge: brungul
b) Lukt	Ikke aktuelt
c) Luktterskel	Ikke aktuelt
d) pH	Ikke aktuelt
e) Smeltepunkt	Ikke aktuelt
f) Kokepunkt/kokeområde	100 °C ved atmosfærisk trykk (101325 Pa)

g) Flammepunkt	Ikke aktuelt
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antendelse- eller eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt
k) Damptrykk	Ikke aktuelt
l) Dampdensitet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	1,04 kg/L
n) Løselighet	Vannløselighet Ubegrenset løslig (100%)
o) Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningstemperatur	Ikke aktuelt
q) Nedbrytingstemperatur	Ikke aktuelt
r) Viskositet	<5 cSt @ 20 °C
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Angriper visse metaller.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente farlige reaksjoner.

10.4. Forhold som skal unngås

Holdes unna varme og direkte sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med syrer.

Unngå sterke baser og oksidasjonsmidler.

Kan forårsake korrosjon på aluminium og andre lettmetaller ved normal bruk.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen ved normale forhold.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Generel eller uspesifikk toksisitet

Ikke angitt

Akutte virkninger

Ikke klassifisert som akutt giftig stoff.

Etsende og irriterende effekter

Væske og damp virker irriterende ved kontakt med øyne.

Relevant toksikologiske egenskaper

ETYLENGLYKOL

LD50 kanin 24h > 2000 mg/kg dermal

LD50 rotte 24h = 4700 mg/kg oral

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

ETYLENGLYKOL

LC50 regnbueørret (*Oncorhynchus mykiss*) 96h > 18500 mg/L

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 24h > 74000 mg/L

Dette produktet består av relativt lett nedbrytbare stoffer. Globale effekter kan forekomme ved meget store utslipp. I lokalmiljøet kan økologiske konsekvenser oppstå.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Tensidene i dette produktet følger kriteriene for biologisk nedbrytbarhet i henhold til direktiv 648/2004/EF.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Informasjon om bioakkumulering savnes, men det er ikke grunn att frykte dette.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet kan blandes med vann og er derfor rørlig i mark og vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ikke angitt

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Pakninger som ikke er helt tømt, kan inneholde rester av farlige stoffer, og skal derfor håndteres som farlig avfall i henhold til det ovenstående. Pakninger som er helt tømt, kan disponeres til materialgjenvinning.

Se også Avfallsforskriften (FOR-2004-06-01-930).

Klassifisering i henhold 2006/12

Anbefalt avfallskode: 16 03 05 Organisk avfall som inneholder farlige stoffer.

Anbefalt avfallskode: 15 01 10 Emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer.

Gjenvinning av produktet

Dette produkt gjenvinnes normalt ikke.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Dette produktet forventes kun å transporteres på vei eller med tog og er derfor kun vurdert ifølge regelverkene ADR/RID. Skulle annen transportmetode bli aktuell, ta kontakt med utgiveren av dette sikkerhetsdatabladet.

14.1. FN-nummer

Ikke farlig gods

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ikke aktuelt

14.3. Transportfareklasse(r)

Ikke aktuelt

14.4 Emballasjegruppe

Ikke aktuelt

14.5 Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke aktuelt

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke aktuelt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke gjort.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er gjort av den forrige versjonen

Revisjoner av dokumentet

Dette er den første utgave.

16b. Forklaring av forkortelser i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

Acute Tox 4oral	Akutt giftighet (Kategori 4 svelging)
STOT RE 2	Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering (Kategori 2)
No phys haz	Ikke-tilordnet fysisk fare
Skin Irrit 2	Etsende/irriterende for huden (Kategori 2)
Eye Dam 1	Alvorlig øyeskade (Kategori 1)
Acute Tox 4	Akutt toksisitet (Kategori 4 Ukjent tilførselsvei)

Detaljert definisjon av farene som nevnt i punkt 2

Eye Irrit 2

Hvis et stoff når det appliseres i øyet på et dyr fremkaller følgende positive reasjoner hos minst 2 av 3 testede dyr: - hornhinneopasitet ≥ 1 og/eller - iritt ≥ 1 , og/eller - konjunktival rødhet ≥ 2 og/eller - konjunktivalt ødem (kemose) ≥ 2 beregnet som middelverdier etter en bedømmelse ved 24, 48 og 72 timer etter at testmaterialet har blitt applisert, og som helt går tilbake innen en observasjonsperiode på 21 dager

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei
RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidingen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2014-03-18.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

- 453/2010 Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
- 1999/45/EG Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffblandinger
- 89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
- 98/24 Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF
- 2006/12 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/12/EF av 5. april 2006
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene i henhold til 1272/2008 Artikkel 9 brukt i klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. Lister over relevante R-setninger, faresetninger og sikkerhetssetninger

Fulltekst for risikosetninger under Avsnitt 3

- R22 Farlig ved svelging
- R38 Irriterer huden
- R41 Fare for alvorlig øyeskade
- R52/53 Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

Fulltekst for faresetninger henhold til GHS/CLP under Avsnitt 3

- H302 Farlig ved svelging
- H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
- H315 Irriterer huden
- H318 Gir alvorlig øyeskade

H312 Farlig ved hudkontakt

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel for feil bruk

Dette produktet kan forårsake skade ved feil bruk. Framstilleren, distributøren eller leverandøren er ikke ansvarlig for skader som skyldes bruk annet enn som produktet er ment.

Annen relevant informasjon

Etikettinformasjon enligt 1999/45/EG

Faresymbol

Irriterende

R-setninger

R36

Irriterer øynene

S-setninger

S24/25

Unngå kontakt med huden og øynene

S26

Får man stoffet i øynene; skylt straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S37

Bruk egnede vernehansker.

S46

Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

S64

Ved svelging skylles munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet).

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatablad er utstedt av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.